

The National Interest: Po roce už není budoucnost prezidenta Zelenského na Ukrajině jasná! Tento naivní sluha oligarchů nesplnil vůbec nic z toho co sliboval, naopak: situaci ukrajinců ještě výrazně zhoršil!

- CZ24 News | 15. července 2020

UKRAJINA: Ukrajinci zvolili Vladimira Zelenského za prezidenta s nadějí, že bude schopen zastavit vojenské operace na východě, zvýšit bohatství občanů země a porazit korupci.

Jak zdůraznila Melinda Haringová na stránkách The National Interestu, nový prezident se však pokusil zahájit reformy a „narazil na své vlastní sliby“ a jeho sebevědomá rétorika o změně „se změnila v šepot“. Už po roce Zelenskij vypadá unavený a jeho politická budoucnost už není tak bezmračná. Podle autorky existuje za těmito neúspěchy řada důvodů.

Vladimir Zelenskij triumfálně zaujal nejvyšší post na Ukrajině, obdržel téměř tři čtvrtiny hlasů v prezidentských volbách a o pár měsíců později „utřel nos“ dlouho zavedeným politickým hnutím v parlamentních volbách, když jeho nová strana získala většinu v parlamentu. Minulý rok však ukázal, že Zelenského politická budoucnost na Ukrajině „se už nezdá tak růžová“, napsala Melinda Haringová, zástupkyně ředitele střediska Eurasie v Atlantické radě, v článku pro National Interest.

Ukrajinci hlasovali pro Zelenského a věřili jeho slibům: zastavit ozbrojený konflikt na východě, porazit korupci a proměnit Ukrajinu v bohatou východoevropskou zemi, vysvětluje článek. Po prvních pokusech o aktivní účast na reformním frontě však nový prezident „**narazil na vlastní sliby**“, zdůraznila autorka: „**Sebevědomá rétorika o zásadních změnách na Ukrajině se změnila v šepot.**“

Uplynulo jen něco přes rok, ale ukrajinský prezident se již zdá unavený a rozbitý – a nejen jeho tón, ale i složení jeho týmu se výrazně změnilo, uvedl National Interest. Letos na jaře Zelenskij propustil svého předsedu vlády zaměřené na reformu, stejně jako většinu svého týmu, generálního prokurátora a mnoho dalších vysoce postavených úředníků.

Takové personální posuny během koronavirové pandemie, která hrozí, že „pohltní“ více než 8% HDP země, vyvolaly nepochopení, poukázala autorka: „Zelensky najal laiky s mizernýmizkušnostmi a dokonce i staré Janukovyčovy přátele. Spolu s tím podporuje politicky motivované obvinění proti bývalému prezidentovi, generálnímu prokurátorovi, bývalému ministrovi infrastruktury a vedoucím daňových a celních služeb.“

„Zelenskij se vrátil zpět k nejlepším časům nekontrolovatelných výdajů a připravil cestu k propuštění vedoucích nezávislých dozorčích rad, kteří řídí Naftogaz, PrivatBank a další významné státní podniky. Sbohem, korporátní řízení, ačkoli jsme sotva měli čas se navzájem poznat,“ poznamenal The National Interest. Zejména v květnu tohoto roku ministerstvo financí odvolalo vedoucího nezávislé dozorčí rady společnosti JSC „Plynovody Ukrajiny“. V červenci, po osobním setkání se Zelenským, šéf centrální banky rezignoval a s odkazem na „*politický tlak*“. A Tomáš Fiala, který stojí na čele Dragon Capital, největší investiční společnosti na Ukrajině, uvedl, že pozastaví veškeré budoucí investice.

Putinova louka

„Tohle je poslední kapka. Dá se jen hádat, jaké byly motivy. Je to buď úplná nekompetentnost, nebo sabotáž na žádost Ruska,“ uvedl v tomto smyslu Fiala. A toto je jedna z populárních verzí o důvodech, které by mohly vysvětlit poměrně radikální a často podivné přestavby Zelenského vlády za poslední rok, uvedl článek. Zejména zástupci ukrajinské diaspory a nacionalisté v západních oblastech Ukrajiny již dlouho zastávali teorii, že současným prezidentem je „loutka Ruska“, poznamenal National Interest.

Jejich nepřátelství vůči Zelenskému je vyvoláno tím, že není rodilým mluvčím ukrajinského jazyka, ani neodsuzuje při každé příležitosti ruského prezidenta Vladimira Putina a snaží se být pružný ve svých pokusech o nastolení míru na východě země, vysvětlila autorka. *„Na první pohled se tato teorie jeví jako neopodstatněná, ale nemá významné důkazy. A co je důležitější, nemá v Kyjevě plnou podporu,“* konstatoval článek.

Sluha oligarchů

Další verzí je, že Zelenskij je ve skutečnosti „sluhou oligarchů“, a nikoli „sluhou lidu“: mnozí ho považují za „loutku“ Igora Kolomojského, bývalého majitele největší soukromé banky v zemi, který byl obviněn ze zneužití 6 miliard dolarů, napsal The National Interest. Nyní Kolomojský dělá na několika soudech různých zemí vše, co je v jeho silách, aby znovu vrátil banku pod svou kontrolu, kterou v roce 2016 naprosto ztratil, nebo alespoň další část peněz.

Zelenskij a Kolomojský jsou bezpochyby docela blízcí přátelé, konstatovala autorka. Například populární seriál, ve kterém se Zelenskij hrdina mění z učitele dějepisu na prezidenta díky výrokům o korupci v zemi, byl vysílán na televizním kanálu 1 + 1, který patří Kolomojskému. Oligarcha také Zelenského podporoval „pozitivními zprávami“ v médiích dlouho před začátkem prezidentského závodu, zdůraznil článek.

Kromě toho Zelenskij po nástupu do úřadu opakovaně pořádal „přátelská setkání“ s oligarchy, uvedl National Interest. A na podzim roku 2019 se Kolomojský „se sebejistotou objevil“ na nejprestižnější mezinárodní konferenci o evropské strategii na Ukrajině na Ukrajině, kde „pouze líní nezaznamenali s ním rozhovor“, uvedl článek. Zároveň Zelenskij neudělal nic, aby Kolomojského postavil před soud, navíc má oligarcha od strany „Sluha lidu“ loajálních asi 30 poslanců Nejvyšší rady, poukázala autorka.

Oběť své nezkušenosti

Další teorie označuje ukrajinského prezidenta za „oběť vlastní nezkušenosti“: jeho příznivci se domnívají, že Zelenskij měl pracovní plán, ale v praxi selhal, uvedl článek. Problém je, že až do roku 2019 Zelenskij ve skutečnosti nikdy neměl vysoké administrativní postavení a nebyl členem vlády, připomněla autorka. Naštěstí první vedoucí prezidentské kanceláře, Andrej Bogdan, věděl, jak řídit administrativu, a „mohl požádat parlament o podporu jako nikdo jiný“, ale pak se všechno pokazilo, zdůraznila Haringová: „Když byl Bogdan ve funkci, všechno v Kyjevě fungovalo. Bogdan odešel – a všechno se rozpadlo. “

„Podle zdrojů v Kyjevě Zelenskij poslouchá čtyři ze svých přátel, kteří zastávali funkce vedoucího administrativy, vysokých poradců a vedoucího bezpečnosti. A nikdo z nich nemá představu o ekonomice nebo politice. Když tento důvěryhodný kruh s něčím nesouhlasí, Zelenskij je také ztracen,“ napsal The National Interest.

Zasvěcenci také tvrdí, že prezident nedůvěřuje nestranným, chce mít ve všech výborech a radách „své lidi“, i když nemá ponětí o práci těchto struktur, a zároveň často vyžaduje, aby se

všechno provedlo „okamžitě“. Zelenskij vlastně neví, jak delegovat autoritu, ignoruje svůj vlastní kabinet a snaží se rozhodnout všechno přímo s regionálními vůdci – a vzhledem k tomu, že letos na jaře se vyměnila bez vysvětlení řada zaměstnanců, je jeho nezkušenost stále věrohodnější, zdůraznila autorka.

Naivní prezident

Zastánci jiné verze se domnívají, že se Zelenskij stal „obětí své vlastní naivity“, uvedl článek. Podle jejich názoru chtěl upřímně dobro a šel do prezidentství, aby uspořádal záležitosti v zemi – ačkoli už měl dobře zabezpečený život místní celebrity. Zelenskij sám řekl, že se rozhodl jít do voleb, aby jeho děti mohly žít v „normální zemi“.

Realita však vůbec nebyla tím, co si představoval, a vliv politického prostředí ho změnil, poukázal National Interest. Zejména bývalý premiér Ukrajiny Alexej Gončaruk v nedávném rozhovoru uvedl, že Zelenskij, s nímž začal pracovat, a Zelenskij dnes, jsou „dva různí lidé“ a že se prezident ve skutečnosti nedokázal vypořádat s konkurenčními zájmy, krizí a obtížnými politickými rozhodnutími.

Ukrajinu nelze změnit

Ještě jedna teorie tvrdí, že situaci v zemi nelze změnit, takže Zelenskij jednoduše „neodpovídá systému“, poukázal článek. **„Změnit Ukrajinu není možné - v ní se vše prodává, včetně poslanců.“ Sdělte nám svou cenu - a dokonce i během pandemie bude možné adoptovat dítě, nezákonně dopravit stovky psů do Kanady letecky a dělat cokoli,“** zdůraznila autorka.

Zdá se, že ve skutečnosti oligarchové celou tu dobu úplně ovládali ukrajinská média a další velká průmyslová odvětví, a pak jen „za cent“ znovu získali kontrolu nad parlamentem, uvedl článek. **„Dokud se nezmění role peněz v ukrajinské politice, nezáleží na tom, kdo je prezidentem. A pokud se podíváte na moderní historii Ukrajiny, pak tuto teorii úplně nevymažete,“** napsal The National Interest.

Ale bez ohledu na to, která z těchto verzí je pravdivá, jedna věc je jasná: **„Shouw na Ukrajině bude pokračovat - ale jestli Zelenskij v ní bude hrát hlavní roli, je to další otázka,“** konstatoval článek. **Pokud mezitím vyhodnotíme současnou situaci v zemi, zdá se, že se jedná o „cestu do minulosti pod rouškou pohybu do budoucnosti“,** uzavřela autorka.